

PRORRIETAR-DIRECTOR

AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TARNAVA MICĂ

INSERATE

conform regulamen. de a-
plicare a tarifului comer-
cial, categoria V.

Unitatea

REDACTOR

DUMITRU NEDA

Foaie înscrisă în Registrul de
Publicații al Trib. Târnava-Mică
sub Nr. 2—1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 250 Lei

Pe 6 luni . . . 150 Lei

Pentru străinătate 750 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Culmi de râvnit

(ivo.) Intreaga lume catolică a prăznuit, cu cea mai simțită dragoste, jubileul de 25 ani de episcopat al Supremului Păstor Pius al XII-lea. Sărbătoarea a fost pretutindeni familiară, așa cum a dorit-o El însuși: „Cu rugăciuni și cu jertfe pentru binele sf. Biserici, cu daruri largi pentru miile și sutele de frați, care lipsiți fiind bat la ușa milei creștine“.

Cu această fericită ocazie Papa a coborât în mareașă Bazilică Vaticană și, înconjurat de sfințicii Săi și de poporul credincios, în ziua Înălțării Domnului, a înălțat laude Celui de Sus pentru toate câte l-a făcut și a îmbărbătat turma credincioasă să-și pună toată nădejdea în Acela care s'a înălțat la ceruri, și în Spiritul adevărului, în aceste vremuri atât de grele:

„Să ne înălțăm cu Hristos la ceruri... Să înălțăm credința noastră în acest ceas de furtună ce zgomotoasă târește în luptă popoare și națiuni. Nu ne privește pe noi să cunoaștem timpurile și momentele pe care puternicul braț al Tatălui ceresc le regulează... și le poruncește... El e fericitul și sigurul Săveran, Rege al regilor și Domn al domnilor: El nu se schimbă, ci guvernează și conduce toate schimbările timpurilor și ale momentelor după un plan neschimbat, dând și luând puterea dela cine vrea, înălțând pe cel smerit și smerind pe cel mândru, pentru ca toți oamenii să recunoască și să vadă că toată puterea vine dela El și că nimeni n'ar avea putere, dacă n'ar fi primit-o de sus...“

Da, nădejdea voastră se ridică în puterea Cerescului Paraclit care pogoară în noi... Cu mirul Spiritului Sfânt, creștinul e soldatul care rezistă până la sânge, luptând contra păcatului și, după pilda și exemplul Regelui său Hristos, nu se obosește, descurajând...“

Să nu ne scadă, iubii fii, credința și nădejdea. Și asupra noastră a coborât puterea Spiritului divin... Mărturișiți și voi, iubii fii, pe Hristos; și dragostea voastră pentru El să fie flacăra dragostei voastre față de de aproapele; limba voastră să fie viața voastră religioasă, apostolatul vostru să fie lumina acelei acțiuni religioase și sfinte, intime și devotate, care să preamărească și să mărturisească în fața neamurilor credința și udejdea Romei“.

Apoi, cu cuvânt inspirat, Papa invocă Spiritul Sfânt să coboare ca odinioară în lume, să potolească furtuna, să ajute Biserica, mireasa lui Hristos. El să fie „tăria nenumăratelor suflete care gem, zdrobite de dureri, de lipsuri, de nedreptăți“, să fie „părinte al orfanilor, apărător al văduvelor, hrană săracilor, ajutor celor părăsiți, acoperământ refugiaților, scut celor prizonieri, alinare părinților, medicină celor suferinzi, scăpare păcătoșilor, ajutor muribunzilor“.

Doamne auzi pe Acela pe care l-ai pus în fruntea Bisericii Tale!

Redresare necesară

— Familia, presa și literatura trebuie să fie altfel pe viitor —

de pr. M. Socaciu

Ministrul culturii naționale, d. Ion Petrovici, vorbind la congresul profesorilor secundari din țară, ținut mai zilele trecute la Galați, a afirmat, că de slabele rezultate ale educației tineretului, nu poartă vina numai profesorii, ci în bună parte și familia. A citat cazul filosofului Fichte, care având în grija sa odraslele unor familii, a observat că nu poate face mare ispravă cu acești svăpăiași și a cerut ca părinții să-i permită a mări numărul zilelor de educație, dela trei pe săptămână, la patru, dar a patra zi, să fie rezervată pentru educația părinților.

Credem că nimeni nu contestă necesitatea unei redresări morale a familiei. Și în coloanele „Unirii“ s'a desbătut de multe ori această problemă, de o capitală importanță pentru viața neamului. Căci de felul cum privesc părinții copiii strădania educatorilor, de aportul ce-l dau ei înșiși la această operă, depinde în mare măsură întreaga viață de mai târziu a tânărului. Părinții sunt cel mai apropiat exemplu și ei au cea mai mare influență asupra caracterului în formație. De aceea ei au o îndoită răspundere: în fața lui Dumnezeu și a Nației.

Trebue să o spunem însă, cu multă amărăciune, că în oarecare măsură, familia, urmând pilda cine știe cărui strein, s'a grăbit să îmbrățișeze o viață frivolă și mondenă, căutând cu cinică nepăsare să arunce ca pe un balast incomod, orice era rânduială creștinească, tradiție sau obicei sănătos din bătrâni. Așa a ajuns ca să nesocotească poruncile Domnului și ale Miresei sale și în loc de a îngenuchia smeriți în fața altarelor, în Dumineci și sărbători, membrii familiei se duc unii la cursele de cai, alții la matchurile de foot-bal sau box, iar unii la întrunirile, cari se țin cu sutele. Și acestea nu sunt numai câteva cazuri izolate. Urmăriți ațișele, anunțurile din ziare și dela radio și vă veți convinge că o bună parte din aceste întruniri se țin în Dumineci și sărbători în timpul serviciului divin. Și acest fenomen se petrece nu numai în capitala țării, care freamă de activitate sportivă și... culturală, ci în aproape toate centrele mari și mici. — O bună parte a familiilor cari iau parte la aceste întruniri au copii, cari mâine vor forma elitele conducătoare ale țării. Ce vor putea să rețină pentru suflet, acești tineri, cari văd pe mama lor cu câtă pasiune urmărește galopul nebun al cailor, sau flirtul indecent cu cine știe ce „tip“? Da, va crește un tânăr robust poate, dar a cărui educație

morală nu se va deosebi prea mult de cea a... calului.

Prin urmare, are perfectă dreptate d. ministru Petrovici, când spune că e nevoie de o educație ce trebuie făcută familiei. Și noi am spus-o și altădată, că o educație sănătoasă, nu-i destul să aibă la bază numai câteva principii umanitariste. Cu asta n'am făcut mult. Susținem, că o educație care nu se bazează pe morala creștină, tot nu va da rezultate multumitoare. Va fi numai o spolia, care la cea mai ușoară ploaie se spală.

Pe lângă cele constatate mai sus, credem că în calea unei educații temeinice a tineretului mai stă și presa rea, precum și o parte a literaturii.

Azi nu contestă nimeni forța uriașă de care dispune presa. Ea făurește opinia publică, lansează ideile, iar marea masă le absoarbe cu nesațiu și le urmează cu devotament. În cotidienele și periodicele cari apar, vei găsi desbătute o mulțime de probleme, între cari nelipsita „pagina sporturilor“ în care sunt relatate toate exhibițiile cutărui boxer, care a reușit să mute maxilarul adversarului „printr'o lovitură bine plasată“ și să înroșească arena cu sângele lui. Poate vor fi necesare și aceste întreceri sportive, se zice că pentru întărirea nației, deși din ele nu profită decât o mică parte a nației — dacă profită — cei mai mulți fiind spectatori. Nu vei găsi aproape niciodată o pagină care să se ocupe cu problemele religiei, credinței, moralei, ale sufletului. De aceasta doar se ocupă, însă prea mult, preoții cari predică în biserică, unde lumea „bună“ nu se duce; atunci de ce să mai ocupi locul și tu, presă? Deaceea foarte rar auzi vre-o discuție mai serioasă, mai înaltă, între tineri, fiindcă inșiși „făuritorii de opinie“ nu abordează probleme atât de „abstracte și dificile“.

Dacă presa nu atacă direct viața morală a tineretului, nu se poate spune același lucru despre literatură. Vitrinele librăriilor abundă de romane, scrise de autori mai mult sau mai puțin consacrați, unii dintre ei pierzându-și de mult busola morală. Sub pretextul că se face artă, se caută frumosul, se excită pasiunile cele mai puțin frumoase.

Intâmplător mi-au căzut în mână două romane: „Turnuri în apă“ de Sandu Teleajen și „Robul“ de Dem. Teodorescu. Citindu-le m'am gândit mult, ce ar putea profita un tânăr din aceste cărți, unde aproape pe fiecare pagină abundă scenele de beție și destrăbălare? Pe care dintre eroii acestor ro-

mane să-l urmeze? Care îl va înălța sufletește, care îi va trezi acele sentimente mobile, din care să țâșnească energiile creatoare? Pictorul Gabriel Donici, sau Ion, care se scaldă în toate mocirlele, din „Turnuri în apă”? Ori acele „eroine” în care sentimentul de pudoare s'a atrofiat? Pe Nicolin — din „Robul” —, care nu e mai presus de colegii săi de roman, ci doar boala, dacă îl reține dela o cădere mai adâncă; sau acel ministru desfrânat și idiot, ori pe destrăbălatul Mischianu? — Pe aceștia să-i ia ca exemplu tineretul de azi? Numai până aicea am căzut? Și prin descrierea acestor vieți de... oameni, coborâți la cea mai josnică treaptă a dobitociei, se realizează frumosul? — Și cărți defelul acestora sunt cu miile. Ele se etalează obraznic în vitrinele librăriilor, încântând ochiul prin culoare și recomandăția editorului, distrugând suflete nevinovate, cari au nefericirea să pună mâna pe ele. Autorii unor asemenea cărți — cari se cumpără ca pâinea, fiind scrise cu talent — n'ar putea să-și pună acest dar, dat lor de Dumnezeu, în slujba unui ideal mai înalt, căutând să făurească eroi ai cinstei, ai carității, ai desinteresării și nu figur ce apar societății cu ochii injectați de dorul plăcerilor dobitocești, cărora le subordonează totul? Sub pretextul că redai viața unei epoci sau unei societăți cu ambianța lor, nu înseamnă că faci operă de zidire și întărire a nației.

Iată ce stă în calea educației curate. Nu-i de-ajuns că asemenea cărți nu vor figura în bibliotecile școlilor, nu-i de-ajuns că Ministerul Culturii le-ar pune la index, ci trebuie o măsură mai eficace: ele să nu apară. Neamul se frământă, sângerează ca să-și croiască un destin, să-și zidească viitor durabil. Acest lucru nu se poate împlini fără curățenia sufletească. Otrava servită insinuant, trebuie sesizată și făcută inoperantă. Altfel tot ce zidește profesorul în clasă, se dărâmă acasă, unde elevul lasă la o parte studiul serios, ca să ia romanul și să-l cetească pe nerăsuflăte.

De aceea credem că ar trebui o supra-

veghere cât mai atentă, la tot ce apare. Să nu ne lăsăm amăgiți de talentul și stilul autorilor, căci el nu valorează nimic, dacă nu e pus în slujba unui ideal mai înalt. Ar fi timpul ca acest venin ucigător de suflete, să fie îndepărtat.

Date grăitoare. Buletinul IV din acest an al eparhiei maramureșene aduce o seamă de date informative asupra *Reuniunilor Mariane* din acea eparhie, și asupra activității binefăcătoare, desfășurată de acelea în anii 1939 și 1940. Sunt extrem de elocvente datele din chestie, cu lămuririle ce le însoțesc. Le reproducem și noi, ca să slujască de informație și să fie totodată și material de meditat pentru cei cari le înțeleg semnificația:

1. Față de numărul de 261 unități din 1938, anul 1939 prezintă un spor de 15 reuniuni noi, dintre cari 5 în parohii, 6 în filii, iar 4 între elevii de școală. Numărul parohiilor, cari nu aveau încă acest puternic mijloc de întărire și promovare a vieții religioase, scăzuse deci la 45, iar cel al filiilor mai de seamă la 65. Anul 1940 ne-a adus, în schimb, un minus de 5 unități, la parohii, așa că numărul reuniunilor mariane dela sfârșitul anului 1940 s'a cifrat cu 271 unități, totuși cu un spor de 10 față de 1938.

2. Numărul membrilor activi ai acestor reuniuni a crescut în 1939 cu 1358, cifrându-se, cu un spor de 7·8%, la 18.863 (față de 17.445 din anul premergător), iar în 1940 i-s'au mai adaus 171 membri (aproape un procent), dând cifra îmbucurătoare de 19,034 membri. Proportional cu acest spor a crescut și numărul cuminecărilor, dela aproximativ 215.000 din 1938, la peste 222.000 în 1939 și la cifra, mult grăitoare pentru binele sufletesc ce pot aduce necazurile, de aproape 364.000 în 1940.

3. Mângăitor este și bilanțul ajutoarelor materiale date de aceste organizații în anii de cari e vorba aci. Cu toate greutatele inerente stărilor de războiu, suma acestora se cifrează în 1939 la 886.687 Lei, atingând deci aproape totalul din 1938 (898.202 Lei), iar în

1940 — socotind, pentru ușurință, tot în Lei și gestiunea ultimelor 4 luni —, încă a ajuns la 593.286 Lei, deci bine peste un jumătate milion. Partea mai însemnată a acestor sume (782.347 Lei în 1939 și 537.765 Lei în 1940) s'a dat, firește, pentru înzestrări și împodobiri de biserici, dar restul de peste 100 mii din 1939, respectiv peste 50 mii din 1940, menit ajutorării săracilor și, în deosebi, copiilor de școală, dovedește că opera caritativă încă este una din preocupările permanente și de cădetenie ale acestor binecuvântate reuniuni mariane.

4. Trecând la manifestările de alt ordin ale acestor reuniuni, trebuie să subliniem și acum realizările frumoase în materie de colportaj, cifrat pentru anul 1939 la un volum de 96.713 Lei, iar în anul 1940 la 80.984 Lei, întrecând deci chiar și în acest an simțitor volumul de abia 70.000 Lei din 1938. Frumos și cu inimă s'a lucrat apoi și pe terenul întrunirilor sociale (șezători, festivaluri, etc.), cifrate în 1939 la 1901, iar în anul 1940 la 2951, un număr care întrece și pe cel de 2.845 din anul 1938.

„Revista Catolică” a lui V. Lucaciu

La Beiuș a apărut de curând o carte de cuvântări și pastorale ortodoxe: — „*Lespezi de altar*”. — Cuprinde foarte multe lucruri anticatolice. Unii presupun că spre a fi buni ortodocși trebuie să spună toate relele despre catolici. Catolicii din contră, nu urăsc pe nimeni, ci se roagă și luptă pentru triumful adevărului. Per caritatem ad lucem (după expresia din titlul unei conferințe a Excelenței Sale Andrea Cassulo).

Este și o cuvântare nu se poate mai extremistă. Acuză pe P. C. Sa Episcopul Dr. Alexandru Rusu dela Baia Mare că e falsificator de istorie. A îndrăznit să afirme la desvelirea statuii lui Vasile Lucaciu că marele luptător a fost catolic. P. S. Sa Dr. Nicolae Popoviciu dela Beiuș ne spune în notă că abia s'a putut stăpâni când a dat un răs-

FOIȚA „UNIRII”

Cântec pentru toate durerile lor

— Părinților mei —

Prietine,
Ascultă'n Apus cum tăcerile cântă,
Cum cresc și rodese priveghele
Ș'n fremăt de frunze păduri se frământă,
Atunci când te-adaști 'noptările!

Voi, cari vă frângeți sub cruci pe calvar
Ș'n inimi vă'nchideți oftările, —
Priviți cum răsare azi veșnicul soare
Scăldând în lumină cărările!

Voi, frunzi sărutate de spini în cunună,
Și fețe brăzdate de-a ochilor plângere;
Lăsați să vă bată a urii furtună, —
Lăsați-vă coasta să sângere!

Lăsați să vă cadă reci lespezi de piatră
Pe fruntea ce-ascunde mărețele visuri, —
De-acuma, Satana-i un câne ce latră
In lanț, prin adâncile-abisuri!

Și, moartea de-aleargă cu sabia frântă,
Cu sângele vostru roșind înserările; —
Isus Răstignirea v'o binecuvântă,
Ca mâne să vă rădă iar zările!

Petru Anca

Carte binevenită

I. MICLEA: Principii de Pedagogie Creștină (Metodologia Religiei)

În vechea tiparniță a Seminarului din Blaj a apărut zilele trecute: „Principii de Pedagogie Creștină. — Metodologia Religiei”, scrisă de Prof. Ioan Miclea. Lucrare de mare importanță, mai ales pentru timpurile de față, când se vorbește așa de mult, în toate cercurile interesate, despre educație integrală, ce trebuie dată elevilor de toate gradele. Se încearcă fel de fel de sisteme de educație, cari toate se dovedesc a fi insuficiente. Le lipsește ceea ce îi mai important, mai bine zis, elementul de bază; educației religioase nu i-se dă ceea ce îi aparține: rolul principal. Dacă i-se dă, de cele mai multe ori, se face de formă. Spre a salva aparențele.

Dacă am fi în realitate convinși, ceea ce ne arătam a fi la diferite ocazii, am da atenția cuvenită și însemnătatea ce-i compete educației religioase, care s'a dovedit a fi singura în stare, să formeze oameni de omenie, caractere integre, cu răspundere în fața propriei conștiințe, a superiorilor, dar mai ales înaintea lui Dumnezeu. Educația religioasă presupune instrucție religioasă corespunzătoare.

A instrui pe alții e greu. În orice ma-

terie. Dar mai cu seamă e greu a propune bine, cu rezultat, studiul religiei în școlile primare. Copiilor nevrâstnici, să le faci cunoscută învățătura Mântuirii sufletului. E greu pentru că materia e dintre cele mai abstracte, iar puterea lor de înțelegere e foarte mică. E greu și pentru că propunătorii uneori nu știu să se coboare la puterea de înțelegere a copiilor și astfel se întâmplă că elevii rămân ignoranți în materie de religie, fie că-i vorba de credință, de morală sau de cult. Defectuos fiind felul de a propune, de a învăța, infructuoasă va fi și metoda de a educa.

În românește s'a scris puțin în această materie. Așa că lucrarea Prof. Ioan Miclea: „Principii de Pedagogie Creștină. Metodologia Religiei”, e foarte bine venită.

Lucrarea are două părți. Asta apare și din titlul ei. Ambele părți sunt împărțite în câte zece capitole.

În partea I, după ce arată tratamentul la care a fost supus copilul în epoca păgână, descrie pe larg ridicarea lui la demnitatea ce i-se cuvine, de către Isus Hristos. Schițează apoi chipul ideal al învățătorului creștin, care trebuie să aibă sufletul împodobit cu calități intelectuale, morale și speciale. Dovedește superioritatea pedagogiei creștine față de cea laică. Idealul educației creștine asigurarea supremației sufletului asupra trupului, conform ordinea stabilite de Dumnezeu.

puns discursului P. S. Sale Dr. Alexandru Rusu. Oare în care Pravilă, sau în care rânduală răsăriteană, se spune că monahul (și episcopul e tot monah într'un anumit sens) să-și piardă așa de repede calmul și să insulte?

Implinindu-se două decenii dela moartea părintelui Vasile Lucaciu, cred potrivit a arăta în câteva cuvinte anumite fapte din cari se rezulte catolicismul lui. Nu polemizez cu nimeni, ci voesc să arăt adevărul. E foarte greșită tendința anumitor publiciști din zilele noastre, cari vor să descopere că reprezentanții din falanga de elită a Bisericii române unite nu sunt catolici. Auziți ce logică au unii: Printre manuscrisele lui Petru Maior e și una în spirit liberal antipapal — și deci Petru Maior a fost ortodox. Și ce e mai curios — la începutul articolului autorul afirmă că nu cunoaște pe Petru Maior mai mult decât îl cunoștea în clasa VI-a de liceu.

Un altul vrea să demonstreze că episcopul Inocențiu Micu Klein n'a fost catolic, fiindcă a avut conflicte cu Habsburgii catolici. Câte contradicții sunt în afirmațiunile acestea!

Revenind la Vasile Lucaciu, menționăm că toată viața sa a luptat pentru două idei mari: catolicism și românism. A tradus o carte catolică despre Patriarhul Fotie. A scris o carte de filosofie scolastică. A condus o revistă teologică cu titlul: — *Revista Catolică*. — Pe foaia de titlu era emblema Vaticanului. Primul număr aduce potretul Papei Pius IX. Pe 2 pagini imediat următoare găsim biografia Papei Pius IX. Urmează o foaie pe care citim textul evanghelic: „Tu es Petrus et super hanc petram aedificabo ecclesiam meam et portae inferi non praevalent adversus eam” (Math. XVI. 16). Cel dintâi articol este textul latin și român — Sanctissimi Domini Nostri Leonis Divina Providentia Papae XIII allocutio habita in Consistorio die XXVII Iulii An. MDCCCLXXXV. — Că *Revista Catolică* a lui Vasile Lucaciu avea cu adevărat caracter catolic o recunoaște și dl Onisifor Ghibu

în lucrarea: *Ziaristica bisericească la Români*. — Nu cunosc nici o altă revistă catolică românească în care să fi apărut atât de multe cronici din lumea catolică. Sunt multe articole despre unirea cu Roma. Publică în traducere românească toate enciclicele papale ale vremii. Răsfoind *Revista Catolică* a Păr. Vasile Lucaci, găsim în ea multe critici la adresa bisericilor disidente din Orient. Vasile Lucaciu a organizat pelerinaje la Roma. E unul din cei dintâi neotomiști români (l'abbé *Jean Georgesco*: La presse périodique en Roumanie. Oradea 1936 p. 115). Inscricția dela Sisești: — „A. M. D. G. Ex voto pro S. Unione omnium Romanorum S. P. Q. R. Sisesiensis posuit A.D.M.D.C.C.C.XC.” — are și semnificație religioasă.

Am putea cita nenumărate alte dovezi pentru catolicismul lui Vasile Lucaciu. Dar nu o facem, fiindcă ne face impresia că toată contestația P. S. Episcop dela Beiuș pleacă numai din revolta despre care vorbește în nota explicativă a cărții.

Biserica din satul lui Coșbuc are o inscripție; în amintirea a două sute de ani dela Sfânta Unire. S'a reparat în 1900 și tatăl lui Coșbuc, preotul greco-catolic Sebastian Coșbuc, a eternizat în felul acesta bicentenarul Sfintei Uniri, elogiată superb de Canonicele Dr. Augustin Bunea, fost membru al Academiei Române în discursul publicat la sfârșitul volumului — *Autonomia Bisericii. Discursuri*.

Poate că ar avea mai mult de lucru — sau cel puțin ar trebui să aibă — periodicele bisericești din strana cealaltă cu broșura: *Le cas de Métropolitie Miclesco. Un document longtemps attendu* — a Arhiepiscopului Raymond Netzhammer.

Iosif E. Naghiu

Bucurii curate la Belotiniț. Parohia aceasta din eparhia Lugojului a avut parte Dumineca trecută de bucuria cu dorul căreia s'au stins atâtea dintre credincioșii noștri de aci și pentru realizarea căreia s'au depus

atâtea osteneli și s'au adus atâtea jertfe, în cei aproape cincizeci de ani de când părinții celor de azi au îmbrățișat Sf. Unire: s'a văzut și ea cu biserică, nouă și frumoasă, și și-a văzut-o binecuvântată.

Actul sfânt, cu învoirea celor în drept, l-a săvârșit păr. *Dumitru Neda*, canonic mitropolitan, împreună slujind cu dânsul Preacuv. Sa P. *Augustin A. Pop*, egumenul dela Obreja, fost preot aci cu un pătrar de veac și mai bine în urmă; păr. *Ieronim Hangea* dela Petrița, așisderea fost preot la Belotiniț, și păr. *Iosif Neda*, actualul preot al Belotinițului unit. În fruntea mulțimei de credincioși, era și d. *Simion Bogdan*, inv. în pensie, care își cheltuse aci 13 ani de viață ca dascăl, dintre cari trei și jumătate împreună cu P. Augustin Pop — pe atunci păr. Alexandru — muncind amândoi, umăr la umăr, pentru luminarea alor noștri din Belotiniț și pentru consolidarea definitivă a Sf. Uniri.

Cuvântul ocazional, la sf. liturghie, l-a rostit păr. canonic mitropolitan, iar după amiază, la paraclis, a vorbit Preacuv. P. Augustin Pop. A urmat apoi un moment duos: d. Simion Bogdan și-a invitat elevii și elevele de odinioară în sala mare a casei parohiale din nemijlocita apropiere a bisericii, (clădire zidită de păr. Alexandru Pop și de tovarășul său Simion Bogdan) unde ținuse dânsul pe vremea ungurească școală, iar după aceea devenise capelă, și i-a strigat, pe rând, ca din catalog. Aproape toți au răspuns: prezent! — — Iși aduceau aminte și acum, la atâtea ani, de cele învățate. Unu' a recitat, fără greș, din memorie, pasajii întregi cari îi intraseră în cap (între împrejurări de cari acum râde), încât nu le-a mai putut uita.

Atât la sf. slujbă, cât și în afară de zidurile binecuvântate ale lăcașului de închinare, s'a făcut pomenirea și a foștilor preoți ce și-au irosit energiile în această parohie. Emoționante au fost mai ales cele pomenite din frământările și pătimirile de neînchipuit ale celor doi slujitori ai altarului trecuți în veșnicie: Dr. *Daniel Fireza*, mort în Lugoj în slujba de canonic, și *Ion Lăpădatu*, a că-

Puterea și valoarea educativă a religiei e dovedită în Istorie, și prin efectul ce exercită asupra organismului moral, satisfăcând exigențele minții, voinții și ale inimii. În scurt arată apoi roadele educației fără religie în Franța, în alte țări și chiar la noi. Susține necesitatea creștinismului de a fi pozitiv. „Nu un creștinism diluat, 50 %, ne poate salva, ba nici 90 %, nu ne poate ajuta mult. ci numai un creștinism integral, sută la sută, radical și activ. Acesta: va schimba lumea în mai bine!”

Pozitivismul creștin în educație. O orientare nouă, e un capitol foarte important și ceva nou. Acțiunea metodică a educatorului, de a chema la viață, întăriți și desvoltați, în sufletul copilului, germenii binelui, cari se găsește în el în stare latentă. În acest caz, în loc de a tot smulge, a rupe, a plivi, va face o lucrare instructivă pozitivă în sufletul copilului. Acest metod să înceapă în familie și să se continue în școală. Așa se va forma creștinismul, care nu numai că se va feri de păcat, ci va căuta mereu să facă fapte bune, să-și însușească și să deprindă diferite virtuți. În partea II-a, care e mai practică și mai folositoare, autorul descopere piedecile și defectele învățământului religios, în școala primară, cari uneori sunt înșiși *cateheții*, împărțiți în trei categorii, având fiecare dintre ei nevoie de un îndreptar, un îndrumător,

pentru a putea instrui și educa cu fruct copiii, încredințați și ei păstoririi sale, ca și cei mari. Indrumătorul îl vor găsi în: *Metodologia Religiei*. Aici vor afla indicațiuni metodice generale, cu privire la propunerea religiei. Felul pregătirii și predării unei lecții. Vor găsi și ceva exemple, cari ar fi fost bine, dacă erau mai multe și mai variate. Așa, dacă ar fi fost făcute câteva planuri de lecții model, de Catehism mai ales.

Găsește că, un defect al învățământului religios este: *manualul*. Colegul I. Miclea, ar face foarte bine dacă, cu cunoștințele pedagogice și cu experiența ce o are, ar tipări un Catehism model, pentru clasele primare, care se dovedește a fi foarte greu..., în acest caz, ar dispărea (și) ultimul defect, pe care îl găsește, anume: *metoda*.

Mai departe, insistă asupra introducerii metodei active, Evanghelice, cum o numește autorul. Teza e susținută documentat. Arată importanța exemplului, zicând: „Dacă vrei să dai viață învățământului, atunci trebuie ca elevii să muște în fiecare zi și în fiecare lecție, viață din viața ta, până la definitiva epuizare; altfel, dacă aceasta nu se întâmplă, atunci un mort comunică lucruri moarte, celor vii, ca să-i omoare și pe ei”. Această metodă e bazată pe filozofie și Istorie.

Foarte interesant este și capitolul Instrucție și Educație, ce tinde a dovedi că,

aceste două noțiuni nu se pot despărți, și sunt a se aprecia și judeca împreună, întregindu-se și perfecționându-se între sine și împreună desăvârșind pe om. Pentru a ajunge acest scop, e nevoie de ore de religie suficiente, două de fiecare clasă, atât în învățământul primar cât și în cel secundar de orice categorie. Iar ca mijloace supranaturale de educație, scoate în relief puterea educativă a Sf. Mărturisiri și a Sf. Cuminecături.

De încheiere, autorul arată că pozițiile cele mai combătute sunt două: Doctrina creștină și slujitorii ei. Biserica și școala creștină. Creștinismul stă ori dispărea din lume odată cu aceste instituții, iar dacă creștinismul va dispărea, va dispărea și viața omenească.

Cartea, prin materia ce cuprinde și felul în care e tratată, se recomandă dela sine și cred că nu va lipsi de pe masa de lucru și că va fi citită și studiată de către frații preoți din pastorație, pentru cari e scrisă în rândul întâi. Vor deveni *alții* în materie de cateheză, îndrăgind și abia așteptând orele de religie, când se vor afla între mieluseii încredințați și ei, din oficiu, grijei și păstoririi lor. Li vor nutri cu bucate alese și *anume* pregătite pentru ei. Recetele le vor găsi în lucrarea Prof. Ioan Miclea.

Cetindu-o colegii învățători și profesori, vor înțelege necesitatea de a colabura cu preotul-catehet sau profesor de religie,

ror pomenire nimeni și nimic nu va șterge-o din amintirea parohienilor noștri dela Belotint. Sufletele lor vor fi simțit și ele fiorii bucuriei ce au străbătut inimile celor ce erau în viață dintre păstorii lor. Alături de care ne-am bucurat și noi ceice ne-am prilejit afunci acolo. (N. Drumetu).

Știri mărunte

Personale. Ven. Ordinariat al Maramureșului a făcut mai nou următoarele schimbări și numiri în sânul clerului eparhial: Emil Brehaița a fost trecut dela Dumbrava la Tăuții de jos; Mihail Maruscac dela Coștiui la Ruscova; Augustin Misarăș dela Prislop la Nadiș; Augustin Cardoso dela Cioara la Salașig; nouhirotonitul Eugen Botoș a fost numit la Cioara; Efreim Coteșiu din Mestencân (eparhia Clujului) a fost primit în legăturile eparhiei maramureșene și numit la Prislop, iar Eugen Popp din Noșig, la cerere, a fost dimis că să poată trece în legăturile eparhiei de Cluj.

Buchet spiritual. Chemării cu care s'a îndreptat Preasf. Alexandru Rusu clerului și credincioșilor de sub arhiepiscopul său, de a contribui la buchetul spiritual care să fie oferit Sf. Părinte de ziua sa iubilare, i-s'a răspuns cu drag și cu însuflețire cucernică. Acest buchet înfățișează: 18.598 sf. liturghii, 13.727 cuminecări, 15.035 ore de adorație și vizite euharistice, 6.249 acte de înfrânare, 28.152 paraclise și alte rugăciuni, 35.745 rozare, 1.511.262 „Tatăl Nostru“ și „Născătoare“, 525.647 alte rugăciuni și 8.979 fapte ale îndurării.

Preafer. Părinte sărbătorit la Timișoara. Lumea română unită din metropola Banatului, grupată în Agru, Reuniunea Mariană și Astru, a aranjat o strălucită ședință solemnă în sala festivă a liceului comercial de acolo, manifestându-și dragostea și alipirea față de Sf. Părinte Pius XII al Romei. În absența d. Dr. Alexandru Borza, ședința a fost pre-

intru educarea copiilor încredințați lor, și dacă totuș aceasta ar fi mai greu de realizat, cel puțin nu vor pune piedeci aceluia ce nu cruță nimic, în a duce la Hristos pe acei pe cari îi iubește mai mult.

Ar putea fi de folos cetirea ei, cred, și aceluia de cari depinde, în măsură mai mare, educarea integrală a tineretului, doar cetirea ei, și însușirea punctului de vedere creștin, ar avea roade binefăcătoare în cei educați.

Prof. Ioan Miclea e în drept a scrie astfel de cărți, întrucât s'a ocupat, în tot cursul carierei sale didactice, de astfel de probleme. A fost mult timp profesor de școală normală, în care timp a făcut o mulțime de lecții model în fața viitorilor luminători ai satelor. Iar în ultimii doi ani, în calitate de inspector catehetic, a cunoscut situația învățământului religios. A citit și studiat mulți autori de Filosofie și Pedagogie. El însuși a scris multe articole de Filosofie și Pedagogie, în Unirea, Cultura Creștină și Progres și Cultură. El cunoaștem mai ales din publicațiile sale recente: Jacques Maritain, Omul-Filosoful-Creștinul, dar mai ales din: Tangente Românești la Filosofia Creștină, apărută în anul acesta și care a stârnit un interes deosebit în cercurile specialiștilor, mai ales în Capitală și o oarecare enervare în alte cercuri.

Stilul Prof. I. Miclea e clar, interesant și captivant, mai cu seamă în materie de Pedagogie Creștină, dar în special în lucrarea ce am deosebita cinste de a o prezenta.

Felicit, prin acestea, pe Colegul I. Miclea pentru munca depusă și pentru binele ce a făcut, tipărind această lucrare, învățământului religios în general, iar colegilor din pastorație, în special.

Andrei Plaianu

zidată de d. Dr. Ion Tenchea, președ. Agrului local, care a deschis serbarea printr'o măiastră cuvântare ocazională. După care corul bisericii unite din loc, sub conducerea dlui S. Pavel dela opera Română, a cântat două bucăți religioase frenetic aplaudate. Elevul Flaviu Laurențiu, a recitat o poezie ocazională, apoi pâr. Dr. Iuliu Rațiu, vicarul Timișoarașoarei, a ținut o conferință bogată în date, în amănunte inedite din viața lui Pius XII, în aprecieri cuminți și juste a frământărilor ideologice mai noi, îndemnând la ascultare fiască de acela care este astăzi Vicarul lui Hristos pe pământ. — Mulțimea ce a luat parte la această serbare s'a îndepărtat adânc emoționată.

Premiile Naționale pentru proza literară română și pentru pictură au fost acordate Sâmbătă, în 30 Mai c., de comisiile speciale pentru acordarea acestor premii. După discuții s'a ajuns la hotărîrea ca premiul pentru proza literară să se deie scriitorului Gala Galaction (Grigore Pișculescu), preot și profesor universitar, iar cel pentru pictură dlui Eustatie Stoenescu. Suma Premiilor Naționale a fost ridicată, prin ultima modificare a legii, la 300.000 (trei sute mii) Lei.

Misiuni ținute de P. Vasile Dardai, ieromonah basilian-Obreja, în parohiile de pe granița din spre Ungaria, aparținătoare protopopiatului Șarmaș. — 1. Din 26 Aprilie — 2 Mai la Boteni, parohie condusă de P. Alex. Pop Șovaroși. Apropierea de sf. taine 376. — 2. Din 2-9 Mai la Ghirșu. S'a înregistrat 479 cuminecări, s'a reorganizat Reuniunea Sf. Maria, și s'au primit noi membre. La mărturisiri a ajutat P. Ioan Botei, preotul din loc. — 3. Din 9-15 Mai în Suat. S'au înregistrat 315 cuminecări. A ajutat la mărturisiri pâr. Vasile Beldeanu, parohul locului. — 4. Din 14-21 Mai în Aruncuta Părintelui Vasile Popa. S'au apropiat de sf. taine 540 credincioși. Ajutorare la mărturisiri a dat parohul locului. — 5. Din 21-26 Mai la Crișeni, parohie condusă de pâr. Ioan Crișan. Apropierea de sf. taine 418. — Mărit fie Domnul pentru toate!

Comemorări istorice în Bihor. Duminecă, în 31 Mai c., s'a comemorat în Beiuș vestitul Proces al Memorandului. Înainte de amiază s'a slujit un parastas la biserică pentru sufletele memorandiștilor, iar după masă, la liceul „Samuil Vulcan“, în cadrele „Astreii“, pâr. Dr. Nicolae Flueraș, președ. „Astreii“, a rostit în fața unui public select și numeros, o conferință vibrantă, lămurind, din punct de vedere istoric și românesc, vremurile memorandului și elogiind memorandiștii. — În 2 Iunie c., cele două licee din loc, cel de băieți și cel de fete, au sărbătorit pomenirea vlădiellor orădani Samuil Vulcan, Erdeli, Mihail Pavel și Dimitrie Radu, binefăcătorii fără pereche ai Bihorului român. Praznicul s'a început la biserică, unde s'a slujit un parastas, și s'a continuat la liceul de băieți cu un frumos festival, însemnătatea actului tălmăcind-o, cu elan, d. Teiușanu, profesor. S'a declamat și s'au cântat cântece de cor. Seara s'a jucat piesa „Zorile“, cu simț românesc și cu gust artistic. (Nic. Cristea)

Locale. Duminecă viitoare, a treia după Rusali, va predica în catedrală pâr. Dr. Simion Crișanu, profesor de religie.

— Pomenirea memorandiștilor s'a făcut Duminecă trecută cu toată pietatea. În catedrală s'a slujit un parastas, iar la Palatul Cultural, în cadrul de puncte de cor potrivite momentului și susținute de corul Academiei Teologice, Il. Sa Dr. Victor Macaveiu a rostit o conferință de înaltă ținută etică și patriotică, lăudând după vrednicie fapta morală și românească a celor ce au prezintat Vienei habsburgice, acum o jumătate de veac, Memorandul, și au pățimit apoi pentru aceasta.

— Liceul Teoretic de Fete „Sf. Ecaterina“ a aranjat Miercuri, în Iunie c., în Palatul Cultural, un foarte drăguț festival artistic, cu program bogat și variat. Intre altele s'a executat quartetul de coarde, Pastorală de Mazas; a fost pusă în scenă bucata: Alungarea din moșia strămoșească, după Vergiliu; și s'a jucat comedia într'un act: Acord perfect!

— Școalele Nr. 2 și Nr. 1 de copii mici și-au ținut și ele săptămâna aceasta serbarile de încheiere de an la Institutul Recunoștinței, mai descreșind frunțile cu dragălașia lor.

— S'au început examenele de bacalaureat și de capacitate. Comisiile sunt compuse în felul următor: Comisia Nr. 6 (la Liceul „Sf. Vasile cel Mare“): Preș.: G. Giuglea-Sibiu (l. română); C. Nedelcu-Galați (l. franceză); Eugen Hulea-Alba-Iulia (istorie); N. Dragomir-Sibiu (geografie); Dion. Maior-Blaj (filosofie); Sim. Ghizdavu-Blaj (l. latină); Gh. Veliciu-

Blaj (șt. naturale); Ion Mățieș-Blaj (matematică); Ciocanu-Arad (fizică). — Comisia Nr. 12 (la Liceul Comercial): Preș.: Gh. Dragoș-Brașov (șt. economice); Dr. Alex. Ionescu-București (șt. juridice); P. Germanu-Alba-Iulia (mărfuri); Alex. Comănescu-Craiova (matematică); Emilia Hopârtean-Blaj (geografie-istorie); E. Precup-București (l. română); Alex. Marinescu-București (l. franceză); Vesa-Blaj (l. italiană); — Comisia pentru capacități (la Școala Normală): Preș.: T. Megieșanu-Blaj (pedagogie); Dion. Popa-Blaj (l. română); Sempr. Mihalcea-Blaj (istorie); I. Cristian-Blaj (șt. naturale); A. Rău-Blaj (matematică); V. Puia-Blaj (pedagogie) și Octavian Gael (geografie).

Reculegeri sufletești. În zilele de 24-26 Mai s'au ținut misiuni științifice în Căpușul de Câmpie. Stător al cuvântului dumnezeesc a fost pâr. Alexandru Todea, secretar mitropolitan, ajutorat tot timpul la slujbe și la mărturisiri de pâr. Blașiu, utilizat la Șeușa, apoi de preoții locali Teodor Branea și Gavril Branea. S'au înregistrat vre-o 650 cuminecări.

Mormântul Sf. Petru la Roma. Agenția „Rador“ (26. V. 42), pomenind de ultima cuvântare radio a Sf. Părinte, în care făcuse amintire și săpăturile mai recente sub San Pietro, notează s'a găsit resturile basilicii lui Constantin cel Mare distrusă la sfârșitul veacului XVI. Rezultatul noilor săpături confirmă străvechia tradiție a mormântului Sf. Petru la Roma, pe colina Vaticanului. S'a găsit adevărat un monument compus din trei altele puse unul peste altul. După părerea experților vorba de celebrul semn de victorie al apostolului este citat încă din secolul al III-lea de către preotul Caius ca fiind dovadă că Sf. Petru a fost la Roma. — Săpăturile sunt continuate, cu toate marile dificultăți ce se întâmpină. Arheologii sunt asistați de tehnicieni.

Răspuns demn. O cobie străină a crezut vremea să insinueze că Europa nu va ști de pe solidă decât atunci când trecătorii ei nordice îi date armatei ungarești. Acestei glas sinistru răspuns numai decât d. Sano Mach, vicepreșed. Consiliului de miniștri slovac, la postul de radio în vacanță, dând între altele și lămuriri (pe cari le dăm și noi după agenția „Rador“ (29 V. 42): „Acestui om politic străin, care a aiurat astfel, ar trebui să i-se dea o lecție bună. Noi însă nu vrem să dăm lecții nimănu. Ajunge să spun că aiurează. Și dacă vrea să dau o expresie mai nimerită acestuia ar trebui să spun în limba maghiară: „félrebeszélte“ adică „vorbește aiurea.“ ...Noi am luptat în acele trecători contra dușmanului Europei Noi, pe care acest domn vrea să le aibă pentru alte scopuri decât apărarea Europei: pentru reînnoirea celor mari nedreptăți și a sclăviei. Evoluția Europei Centrale numai atunci este așezată pe baze sănătoase când poporul slovac este stăpân pe munții Tatra și pe Carpații nordici. În orice altfel de stat, acești Carpați ar deveni munții haiducilor și pământul slovac câmp de luptă contra asupritorilor și vor ar fi o neîntreruptă revoluție, până ce dreptatea ar învinge din nou... La orice altă afirmare, răspunsul nostru este clar, cum a fost totdeauna: „Nu suntem aci acasă, suntem stăpâni și nu lăsam să fie altfel.“

Franța recunoaște Slovacia. Ministrul externe slovac — după cum scrie L'Osservatore Romano din 30 Aprilie c. — a făcut cunoscut guvernului francez a recunoscut de jure Republica Slovacă. Hotărîrea aceasta a fost adusă la cunoștința guvernului slovac prin legăția slovacă din Berlin.

Mexico a declarat război Puterilor Axe. Președintele Camacho al Mexicului a cerut tuturor șilor de idei să declare și statul mexican război Puterilor Axei. Intrunindu-se senatul, acesta, după cum e informată agenția „Rador“ (1 VI. 42), a votat în unanimitate să se declare războiul dorit și numitul președinte.

Statele-Unite ne-au declarat război. După ce Camera Reprezentanților din Washington a însușit hotărîrea că Statele-Unite sunt pe picior de război cu România, Bulgaria și Ungaria, Senatul intrunindu-se alaltăieri, Joi, a votat și el, cu unanimitate, această declarație de război.

Aviz. În Așezământul pentru ocrotirea surzilor, mutat din Cluj la Sibiu, (Str. Prof. Dr. Mănescu) se primesc, pe cheltuiala Statului, copii surzi muți (băieți și fetițe) între 8—11 ani. Cererile însoțite de actul de naștere și certificat medical, se vor înainta Direcțiunii Așezământului până la 15 Iunie 1942. — Direcțiunea.